

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ក្រសួងផែនការ

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការអនុវត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០០៦-២០១០ (ផ្ទេរ) ត្រូវបានរៀបចំឡើង

នា វេទិកាសហគ្រឹះការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាលើកទី១

ដោយ ឯកឧត្តម **នាយ ថន** ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ

ភ្នំពេញ កម្ពុជា ថ្ងៃទី១៩-២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧

សូមគោរព :

- សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ជាសមាជិក-សមាជិកាវរដ្ឋាភិបាល
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាតំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

១. ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងក្រសួងផែនការ ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយនិងកិត្តិយស ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញដោយសង្ខេបអំពី របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០០៦-២០១០ (ផ្ទេរ) ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ជូនដល់ វេទិកាសហគ្រឹះការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាលើកទី១ នាថ្ងៃនេះ ។

២. សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងអារម្ភថវិកាសម្តេច សម្រាប់របាយការណ៍វឌ្ឍនភាព ថា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០០៦-២០១០ (ផ្ទេរ) ដែលត្រូវបានអនុម័តកាលពីឆ្នាំ២០០៦ បង្ហាញនូវទិដ្ឋភាពរួមនៃបំណងប្រាថ្នានិងបណ្តាគោលដៅដែលអាចសម្រេចបានសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ស្របគ្នានឹងពេលវេលាដែលប្រជាជនកម្ពុជា កំពុងបោះជំហានទៅរកការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងបន្តិចម្តងៗ ក្នុងស្ថានភាព សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចនិងការពឹងផ្អែកលើខ្លួនឯង ក្នុងស្ថានភាពរស់នៅនិងគុណភាពនៃជីវិត ក្នុងសន្តិសុខនិងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ព្រមទាំងក្នុងការអភិវឌ្ឍសម្រាប់ប្រជាជនគ្រប់រូបនៅទូទាំងប្រទេស ។ សម្តេចបានបញ្ជាក់ បន្ថែមទៀតថា "ផ្ទេរ គឺជាឯកសារផែនការមួយសម្រាប់ការធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពជាបន្តទៀតក្នុងការកសាងកម្ពុជា និងជាឯកសារតែមួយ ដែលរួមបញ្ចូលនូវគ្រប់ឯកសារគោលនយោបាយសំខាន់ៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ" ។

៣. ផ្ទេរ លើកឡើងយ៉ាងច្បាស់ក្នុងជំពូកទី៦ ថា វឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តផែនការជាតិនេះ ត្រូវតែបានពិនិត្យឡើងវិញជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីធ្វើការកែតម្រូវក្នុងករណីចាំបាច់ ហើយដើម្បីធ្វើការកំណត់យកនូវចំណុចដៅនិងគោលដៅទាំងឡាយដែលបានកែសម្រួលរួចហើយ ដោយផ្អែកលើការពិនិត្យមើលឡើងវិញ ។ របាយការណ៍

វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ គឺជាយន្តការសម្រាប់អនុវត្តការងារនេះ ។ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី បានគូស បញ្ជាក់ទៀតថា របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវដើរតួនាទីជារបាយការណ៍ស្តីពី “ស្ថានភាពរបស់ប្រជាជាតិ” ដែលនឹងបង្ហាញ អំពីទិដ្ឋភាពរួមនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចរបស់កម្ពុជា សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជានិងមជ្ឈដ្ឋានអន្តរជាតិ ។ ដូច គ្នានឹង វេយអង្គការ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាឯកសារមួយសម្រាប់អនុវត្ត ។ ឯកសារនេះ គឺជាការវាយតម្លៃពីភាពជឿនលឿនដែលបានធ្វើឡើង និងចំណុចខ្លះខាតដែលបានកើតមានឡើង កន្លងទៅ ហើយឯកសារនេះក៏ជាមធ្យោបាយមួយសម្រាប់កែសម្រួលកត្តានានា ដោយមិនភ្លេចគិតគូរដល់គោលដៅ ចម្បងក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ទាំងតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ និងតាមវិស័យ នៅទូទាំងប្រទេស នោះទេ ។

៤. ខ្ញុំសូមបែងចែកបទបង្ហាញរបស់ខ្ញុំជាបីផ្នែក : ទី១ ដំណើរការ ទី២ វឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបាន ទី៣ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ។

ទី១ ដំណើរការ

៥. ចាប់តាំងពីឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០០៦ ដូចគ្នានឹង វេយអង្គការ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបាន រៀបចំឡើង តាមរយៈដំណើរការដ៏ទូលំទូលាយមួយ ដោយធ្វើឱ្យមានចូលរួមពីសំណាក់អ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់ នៅគ្រប់ដំណាក់កាល គិតចាប់តាំងពីការផ្តើមរៀបចំ ក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់តាមដានត្រួតពិនិត្យ វេយអង្គការ និង ឯកសារគោលទស្សនៈសម្រាប់ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ រហូតដល់ការទទួលបានធាតុចូលពីគ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងការពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាង ជាច្រើនជំហាន ជាមួយអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។ ដូច្នេះ លទ្ធផលដែលយើងទទួលបានក្នុងការងារនេះ ពិតជាតំណាងឱ្យការយល់គ្នានិងការឯកភាពគ្នា នៅលើខ្លឹមសារ របស់ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ។

ទី២ វឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបាន

៦. ការប្រែប្រួលសំខាន់ៗ ដែលបានកើតឡើង ចាប់តាំងពីការរៀបចំ វេយអង្គការ រួមមាន :
- ជោគជ័យដ៏ចម្រុះមួយជំហានទៀតនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ស្ថេរភាពក្នុងអភិបាលកិច្ច តាមរយៈការធ្វើ វិសោធនកម្មដ៏សំខាន់លើរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលធ្វើឱ្យការងារនីតិបញ្ញត្តិអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន តាមរយៈ ការអនុម័តច្បាប់ដោយសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាត ជំនួសឱ្យតម្រូវការសម្លេង២/៣ ដែលជាឧបសគ្គ ដ៏ធំមួយនៅក្នុងពេលនោះ ។
 - ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់លើកទី២ សម្រាប់ឃុំ-សង្កាត់ ១.៦២១ នៅទូទាំង ប្រទេស ដែលមានប្រជាជនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៦៨ភាគរយបានចូលរួម បានប្រព្រឹត្តទៅ

នៅដើមខែមេសាឆ្នាំ២០០៧ ប្រកបដោយសន្តិវិធី មានសេរីភាពនិងយុត្តិធម៌ ហើយបានបង្ហាញជា ថ្មីម្តងទៀតថា លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជាត្រូវបានជំរុញនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដោយប្រជាជន កម្ពុជា និងបានចាក់បូសយ៉ាងរឹងមាំនៅក្នុងប្រទេស ព្រមទាំងក្លាយជាផ្នែកមួយនៃរចនាសម្ព័ន្ធសង្គម និងនយោបាយ ។

- កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលពិនិត្យមើលឃើញតាមរយៈកំណើនជិតពីរដង នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (*ផសស*) គិតតាមថ្ងៃថេរ ដែលស្ទុះឡើងពីការប៉ាន់ស្មានប្រមាណ ៧ភាគរយ ដល់ ១៣,៤ភាគរយ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៥ ដោយសារមានការកើនឡើងក្នុងវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ សំណង់ និងទេសចរណ៍ ជាពិសេស ការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងនៃផលិតកម្មកសិកម្ម ។
- កំណើនខ្ពស់ក្នុងវិស័យកសិកម្ម (ដំណាំ) គឺ ២៨,០ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ខ្ពស់ជាងការប៉ាន់ស្មាន ៨,០ភាគរយនៅក្នុង*ផសស* ដែលជាបច្ច័យល្អនៃការវិនិយោគក្នុងផ្នែកពារសាស្ត្រ និងភាពអំណោយ ផលល្អនៃអាកាសធាតុ ។
- ការមកដល់នៃភ្ញៀវទេសចររបរទេស មានចំនួន ១,៧លាននាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ កើនលើសតួលេខ ឆ្នាំ២០០៥ ដែលមានតែ ១,៣លាននាក់ ប៉ុណ្ណោះ ។
- ភាពប្រសើរឡើងជាទូទៅក៏បានកើតមានឡើងនៅក្នុងវិស័យដទៃទៀតផងដែរ ដោយសារការជះ ឥទ្ធិពលខ្លាំងនៃកំណើននៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម ប៉ុន្តែទោះជាដូចនេះក្តី សមាមាត្ររបស់វិស័យដទៃ ទៀតក្នុង *ផសស* បានថយចុះ ប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការប៉ាន់ស្មានកន្លងទៅ ។
- ដោយសារតែការប្រែប្រួលទាំងនេះ ការកែតម្រូវត្រូវបានធ្វើឡើង ចំពោះទិន្នន័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ផ្សេងទៀត សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០១០ រួមទាំង ព្យាករណ៍លើផ្នែកសារពើពន្ធផងដែរ ។
- ការប៉ាន់ស្មានដំបូង ដែលត្រូវកែសម្រួលក្នុងឆ្នាំ២០០៧ នៅពេលដែលទិន្នន័យពេញលេញនឹងបានពី វិស័យទាំងអស់ ក៏បានបង្ហាញពីកំណើនដ៏ខ្លាំងសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦ ផងដែរ។ *ផសស* ត្រូវបានរំពឹង ថា បានកើនឡើង១០,៨% បន្ថែមពីលើឆ្នាំ២០០៥ ។ *ផសស* សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ បានកើន ឡើងពី ១,៨៦លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ២,១០លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដោយមាន អតិផរណា ដែលត្រូវបានរក្សានៅក្នុងកម្រិតមួយដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន ។ ការកើនឡើងនៃ *ផសស* សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ ក៏ឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញផងដែរ អំពីការកើនឡើងនៃការរីកសាយនៃ ផលប្រយោជន៍របស់កំណើន ទៅដល់តំបន់និងប្រជាជន ដែលកន្លងមកមិនទាន់ធ្លាប់បានទទួលផល ប្រយោជន៍ទាំងនេះ ។
- លទ្ធផលចុងក្រោយដែលបានពីអង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាព បានបញ្ជាក់ជាថ្មីថា គោលនយោបាយ ផែនការ និងកម្មវិធី ដែលបានកំណត់និងអនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបង្កើតនូវសមិទ្ធផល

ជាវិជ្ជមាន នៅក្នុងវិស័យសុខាភិបាល ។ ប្រការដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះគឺថា អត្រាប្រេវ៉ាឡង់ ហ៊ីវ/អេដស៍នាពេលបច្ចុប្បន្ន ដោយផ្អែកតាមអង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាព២០០៥ មានត្រឹមតែ ០,៦ភាគរយ គឺទាបជាង ៧០ភាគរយនៃកម្រិតប៉ាន់ស្មានកន្លងមក ដែលមានរហូតដល់ ១,៩ ភាគរយ ។

- ក្របខ័ណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យ ដែលបានពិនិត្យពិចារណាយ៉ាងល្អិតល្អន់និងមានភាពអាចបត់បែនបាន ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត សម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនូវវិជ្ជមានភាពនៃ ការអនុវត្ត *ផលវិបាក* ។
- ការរំពឹងទុកលើការធ្វើអាជីវកម្មនិងការប្រើប្រាស់ នូវធនធានឧស្ម័ននិងធនធានធម្មជាតិទាំងឡាយ ប្រកបដោយជោគជ័យ បានផ្តល់ក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងច្រើនចំពោះលទ្ធភាពទទួលបានជោគជ័យ នាពេល អនាគត ។
- កំណែទម្រង់ច្បាប់និងតុលាការ កំពុងដំណើរការទៅមុខ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាង ទូលំទូលាយ នៅក្នុងល្បឿនមួយសមស្រប ដោយយោងទៅលើការលំបាកទាំងឡាយដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ នឹងការងារនេះ ។
- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងឡាយនៅក្នុងការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ កំពុងតែដំណើរការទៅមុខ ផងដែរ ហើយត្រូវជំរុញឱ្យលឿនថែមទៀត ។
- ការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើវិជ្ជមានភាពក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច និងការវាស់វែងភាពក្រីក្រ ត្រូវ បានលើកកម្ពស់ តាមរយៈការពង្រីក *កម្មវិធីសកម្មភាពអាទិភាព* ដែលកំពុងគ្របដណ្តប់លើក្រសួង- ស្ថាប័នសំខាន់ៗចំនួន៧ ។

៩៣ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៧. ជោគជ័យនៃការអនុវត្តវិជ្ជមានភាពទាំងអស់របស់ *ផលវិបាក* ទាមទារឱ្យមានការតម្រឹមតម្រង់ធនធានសមស្រប និងការវិភាជន៍ទុនគ្រប់គ្រាន់និងទាន់ពេលវេលា ទៅនឹងអាទិភាពរបស់ផែនការនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ ខ្ញុំសូមស្នើឡើងថា ការងារបន្ទាន់និងសំខាន់ចំពោះមុខ គឺភាពចាំបាច់ក្នុងការរៀបចំនិងកែសម្រួលកម្មវិធីសកម្មភាពតាមវិស័យ សម្រាប់ រយៈពេលមធ្យមនិងវែង ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្មវិធីសកម្មភាពទាំងអស់ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយធ្វើការតម្រឹមតម្រង់ មកជាមួយនឹងអាទិភាពរបស់ *ផលវិបាក* ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅនិងចំណុចដៅទាំងឡាយរបស់ផែនការនេះ ។ នៅក្នុងការងារនេះ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសមានតួនាទីសំខាន់ ក្នុងការផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្នុងការចូលរួមផ្តល់តាមរយៈ *ក្រុមការងារបច្ចេកទេស* នីមួយៗ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ខ្ញុំសូមស្នើឡើងដែរថា កម្មវិធីជំនួយរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ត្រូវផ្តោតមកលើអាទិភាពតាមវិស័យរបស់ *ផលវិបាក* ដែលត្រូវការ

ចំណាយសរុបសម្រាប់តែវិស័យសាធារណៈ ក្នុងកម្រិតគ្រោងទុកមួយ ៣.៥០០លានដុល្លារ តាមរយៈ ការផ្តល់ទុន ដល់គម្រោងអាទិភាពទាំងឡាយនៃ *កម្មវិធីវិនិយោគវិនិយោគវិនិយោគវិនិយោគ* របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

៨. ខ្ញុំសូមឆ្លៀតយកឱកាសនេះ ដើម្បីធ្វើការថ្លែងអំណរគុណចំពោះ អ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែល បានធ្វើកិច្ចសហការជាមួយនិងក្រសួងផែនការ ក្នុងការរៀបចំ *របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ* ហើយសហការីខ្ញុំ រួមទាំងរូបខ្ញុំផ្ទាល់ នឹងត្រៀមផ្តល់ការបំភ្លឺលើ *របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ* ។ យើងនឹងកត់ត្រា នូវការផ្តល់ យោបល់ ដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសអាចមានសម្រាប់ការរៀបចំឯកសារបែបនេះ នៅក្នុងពេលអនាគត ។

សូមអរគុណ